
MILJØGODKENDELSE
af konsumægproduktion
på
Vestre Skivevej 99
7800 Skive
efter § 16a
i Husdyrbrugloven

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Samlede vilkår for konsumægsproduktionen på Vestre Skivevej 99, 7800 Skive	4
2 Afgørelse, resumé og samlet vurdering	7
2.1 Afgørelse	7
2.2 Ikke teknisk resumé.....	7
2.3 Offentlighed.....	9
2.4 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	9
2.5 Gyldighed	9
2.6 Retsbeskyttelse.....	10
2.7 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold, stalde og produktioner	11
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	11
3.2 Placering i landskabet.....	13
3.3 Stalde og produktioner	13
3.4 Ventilation.....	18
3.5 Fodring	19
3.6 Energi- og vandforbrug	20
3.7 Spildevand herunder regnvand	21
3.8 Affald.....	22
3.9 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	23
3.10 Gødningstyper og mængde	25
4 Forurening og gener fra husdyrbruget	27
4.1 Ammoniak og natur.....	27
4.2 Lugt.....	28
4.3 Fluer og skadedyr.....	30

4.4	Transport.....	31
4.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	33
4.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	34
4.7	Lys	34
4.8	Miljøledelse.....	35
4.9	Miljøkonsekvensrapport	35
5	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	37
6	Alternative løsninger og 0-alternativet	39
6.1	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	39
7	Husdyrbrugets ophør	40
8	Egenkontrol og dokumentation.....	41
9	Samlet konklusion	42
10	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	43
10.1	Godkendelsens gyldighed.....	43
10.2	Klagevejledning og søgsmål.....	43
10.3	Underretning om godkendelsen	45
Bilag 1	46
Bilag 2	48

DATABLAD

TITEL: § 16A MILJØGODKENDELSE

DATO FOR GODKENDELSE: 22. MAJ 2018

BEDRIFTENS NAVN: HØJGÅRD FRILANDSÆG

CVR-NUMMER: 41481153

EJENDOMSNUMMER: 7910206098

MATRIKLER PÅ EJENDOM VESTRE SKIVEVEJ 99, 7800 SKIVE

Ejerlav	Matrikel nummer
---------	-----------------

V. Børsting By, Vroue	5m
-----------------------	----

ADRESSE: VSTRE SKIVEVEJ 99, 7800 SKIVE

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: HANS RAUFF HANSEN, TASTUMVEJ 39, 7850 STOHOLM, E-MAIL:
HANSRAUFF@HOTMAIL.COM, TLF: 20321184

KONSULENT: NIELS PROVSTGÅRD, SØHØJLANDETS REGNSKABSKONTOR, 8600 SILKEBORG, E-MAIL:
NEP@SHRLK.DK, TLF: 86821666

TILSYNSMYNDIGHED: VIBORG KOMMUNE

Godkendelsen er udarbejdet af:

Jette Godskesen
Agronom

Viborg Kommune
Byggeri og Miljø
Prinsens alle 5
8800 Viborg

1 SAMLEDE VILKÅR FOR KONSUMÆGSPRODUKTIONEN PÅ VESTRE SKIVEVEJ 99, 7800 SKIVE

- 1) Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- 2) Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen, der er tilknyttet ejendommen Vestre Skivevej 99, 7800 Skive, CVR 41481153.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, når landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed.
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre.
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- 5) Produktionsarealet på 2 x 3.169 m² tillades drevet med dyretypen æglæggende høner
- 6) Stald 1 & stald 2 skal indrettes med gødningsbånd.
- 7) Gødningsbåndene skal tømmes mindst gange 3 ugentligt med et interval på ca. 2 dage.
- 8) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 9) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt)
 - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 10) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
- 11) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 12) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.
- 13) Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.
- 14) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 15) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for at affald bortskaffes forsvarligt.
- 16) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal opbevares i egnede beholdere med tætslutende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord,

vandområder, grund vand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med opkant eller lignende så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

17) Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand

18) Der skal foreligge en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Kortbilag over bedriften.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.
- Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

19) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

20) Der skal løbende foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener m.v. En evt. fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra AU Institut for Agroøkologi.

21) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

22) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40

- 23) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.
- 24) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 25) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.
- 26) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, anlæg for opbevaring af foder, olietanke mv. tømmes og rengøres.
- 27) Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, som indeholder nedenstående punkter. Driftsjournalen skal gemmes i en 5 årig periode.
- Kvitteringer for bortskaffet affald fra husdyrbruget.
 - Kvitteringer af døde høns til destruktionsanstalt.

2 AFGØRELSE, RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

2.1 AFGØRELSE

Hans Rauff Hansen har ansøgt Viborg Kommune om miljøgodkendelse af en konsumægsproduktion i nye stalde på adressen Vestre Skivevej 99, 7800 Skive. Ansøgningen (skema nr. 202429) er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 25. januar 2018. Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vestre Skivevej 99, 7800 Stoholm, CVR nr. 41481153.

Projektet omfatter etablering af to nye stalde med tilhørende veranda og udeareal. Der har i det eksisterende anlæg tidligere været slagtesvin og kødkvæg, som er ophørt hhv. i 2008 og 1999.

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte etablering af konsumægsbesætningen på Vestre Skivevej 99, 7800 Skive, i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16a stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven), hvori EU's VVM-direktiv og IE-direktiv er indarbejdet.

Der skal gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter f.eks. byggeslovgivningen og for andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af etableringen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er, at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

2.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion og arealer

Hans Rauff Hansen, Tastumvej 39, 7850 Stoholm ønsker at etablere en konsumægproduktion på ejendommen Vestre Skivevej 99, 7800 Skive. Der produceres frilandsæg fra 54.000 høner fordelt i to stalde. Staldene indrettes med etagesystem og veranda samt et udeareal. Hver stald har et produktionsareal på 3.169 m² hvor verandaen udgør ca. 358 m² af gulvarealet. Det samlede produktionsareal udgør 6.338 m².

Husdyrgødningen kan spredes på egne arealer, eksporteres, eller afsættes til biogas.

Fast gødning fra anlægget eksporteres løbende til oplagring ved samarbejdspartner. En mindre del opbevares i eksisterende gyllebeholder sammen med spildevand fra stalden. Dybstrøelse i staldanlæg fjernes og eksporteres i forbindelse med skift af høns. Ansøgningen omfatter ikke renovering i eksisterende staldafsnit.

Den producerede husdyrgødning afsættes ifølge reglerne i Bekendtgørelse om gødsknings og markplanlægning.

Placering

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger omkring 200 meter syd for staldanlægget. Der er ca. 1.8 km til samlet bebyggelse (Sjørup) og ca. 3,5 km til byzone (Vridsted).

De generelle afstandskrav fra anlægget er overholdt. Staldanlægget bliver opført i tilknytning til eksisterende bygninger.

Lugt

Ifølge lugtberegninger i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem overholder projektet lugtkravene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone mv.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Staldanlægget er beliggende i et forholdsvist robust område, hvor der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturområder inden for en afstand af 375 m fra anlægget. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en kategori 3 mose.

Der er ca. 3,8 km til nærmeste Natura 2000 område som er EF-habitatområde nr. 39, Mønsted og Daubjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal. Alle grænseværdier for ammoniakdeposition er overholdt med stor margin.

Transporter til og fra ejendommen

Etablering af produktionen vil øge antallet af transportere fra ca. 12 til ca. 403/år.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Der anvendes hyppig udmugning på hele produktionen. Fast gødning opbevares i lukkede beholdere før afsætning. Der anvendes fasefodring med tilpasning af protein - og fosforindhold for frilandshøner. Bedste management i forbindelse med produktionen, hvor uddannelse af medarbejdere spiller en vigtig rolle.

Staldanlægget er nybygget så der er taget hensyn og valgt energibesparende ventilation og lys. Vandsystem er nyt og vil løbende blive vedligeholdt, hvilket minimerer vandforbrug.

Det vejledende samlede BAT-krav, beregnet af Husdyrgodkendelse.dk er 6.176 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission fra begge stalde er beregnet til 3.824 kg NH₃-N/år. Hermed er BAT-kravet overholdt for produktionen.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

For at sikre, at etableringen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige påvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

2.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i uge 8 2018. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i offentlighedsfasen.

Der blev foretaget 3 ugers nabohøring indtil 20. marts 2018. Høringsfristen blev herefter, på opfordring af nabo, forlænget til d. 3. april 2018. I forbindelse med høringen indkom der bemærkninger angående rotter, rovdyr, rovfugle og fluer som vil blive behandlet i afsnit 4.3. Gravhøj som bliver behandlet i afsnit 3.1. Flagermus behandles i afsnit 4.1. Hønsenes gødning på foldene behandles i afsnit 3.2. Støjgener ved transport behandles i afsnit 3.4. Støj fra ventilationsanlæg behandles i afsnit 2.4. Forurening af gødning fra udearealerne behandles i afsnit 2.10

Udover ovenstående, der behandles i de nævnte afsnit, er der også indkommet bemærkninger om værdiforringelse af nabobeboelserne. Landzonen er landbrugets erhvervsområde. En landbrugsproduktion bliver godkendt efter Husdyrbrugloven. Spørgsmål om en evt. værdiforringelse af naboejendomme er ikke et forhold der indgår i Husdyrbrugloven, hvilket der derfor ikke tages stilling til i denne godkendelse.

Der blev holdt et orienteringsmøde d. 11. april 2018, hvor ansøger Hans Rauff og konsulent Niels Provstgaard fortalte om den ansøgte produktion og svarede på spørgsmål, fra de inviterede naboer. Der blev udtrykt et ønske om, at hønsenes indhegning ikke blev placeret hele vejen omkring Vestre Skivevej 101, men at især havesiden blev holdt fri. Dette ønske har ansøger imødekommet og hegning af folde mv. uddybes i afsnit 3.3.

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 19. april 2018 udsendt i 30 dages nabohøring. Der indkom ikke yderligere bemærkninger.

2.4 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

I henhold til Husdyrbrugloven må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune.

2.5 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Udnyttelse anses at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

2.6 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugloven.

2.7 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.*
- 2) *Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen, der er tilknyttet ejendommen Vestre Skivevej 99, 7800 Skive, CVR 41481153.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, når landbruget foretager følgende:*
 - *Ejerskifte af virksomhed.*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre.*
 - *Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD, STALDE OG PRODUKTIONER

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone og er ikke i konflikt med de landskabelige hensyn, som varetages via kommuneplanen mv. Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer og områder med landskabelig værdi mv.

De nye staldes placering i forhold til de generelle afstandskrav (§ 8 i Husdyrbrugloven) ses i tabel 1

Tabel 1 Afstandskrav

	<i>Generelle afstandskrav</i>	<i>Aktuel afstand</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	➤ 25 m
Almene vandforsyningsanlæg (Sjørup vandværk)	50	➤ 2.000 m
Vandløb, Børsting Bæk	15	➤ 700 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 140 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	➤ 25
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 70 m
Naboskel	30	➤ 30 m
Eksisterende eller iflg. kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller ssommerhusområde	50	➤ 3.000 m
Område i landzone, der i lokalplanen er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	➤ 1.500 m
Nabobeboelse	50	Ca. 200 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De nye stalde ligger udenfor fredninger, kirke-, skov-, sø- og å-beskyttelseslinjer.

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6 & 8 i Husdyrbrugloven er overholdt. Området hvor husdyrbruget er beliggende er i Kommuneplanen 2017 – 2029 udpeget som et værdifuldt landbrugsområde beregnet til store husdyrbrug.

Der ligger en fredet gravhøj på nabomatriklen 5an. Omkring gravhøjen er der en 100 m beskyttelseszone, der strækker sig ind på det areal, hvor hønsefoldene er tænkt placeret, se figur 1. I beskyttelseszonen må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet, dvs. der må ikke plantes træer, buske og lign.

Forbuddet gælder ikke for landbrugsmæssig drift - bortset fra tilplantning, placering af hønsehuse, læskure, foderanlæg eller lignende. Forbuddet gælder heller ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme. Omfangshegnet, der skal afgrænse hønsegårdene, bliver et lige hegn på 1,8 m udført i firkantet trådnet og på træstolper og er således ikke omfattet af forbuddet.

Figur 1 Sikkerhedszonen på 100 m omkring fredet gravhøj

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De nye stalde opføres øst for eksisterende anlæg. Da der i forbindelse med staldene etableres et beplantet udeareal med pil eller poppel, træer og buske, vil anlægget på Vestre Skivevej 99 fremstå som et samlet hele.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Viborg Kommune vurderer ikke, at ejendommen fremtræder dominerende i landskabet. En situationsplan fremgår af figur 2.

Ejendommen ligger uden for særlige beskyttelsesområder udpeget i Kommuneplanen for Viborg Kommune.

Viborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

3.3 STALDE OG PRODUKTIONER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er angivet et produktionsareal på:

- Stald 1, høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd, 3 ugentlige udmugninger: 3.169 m²
- Stald 2, høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd, 3 ugentlige udmugninger: 3.169 m²
- I skema 202429 er der indsat 3.169 m² produktionsareal pr. stald. Her indgår et lidt større produktionsareal end der aktuelt er, men dette sikrer, at en evt. udvidelse af verandaen er indenfor ansøgningens rammer.

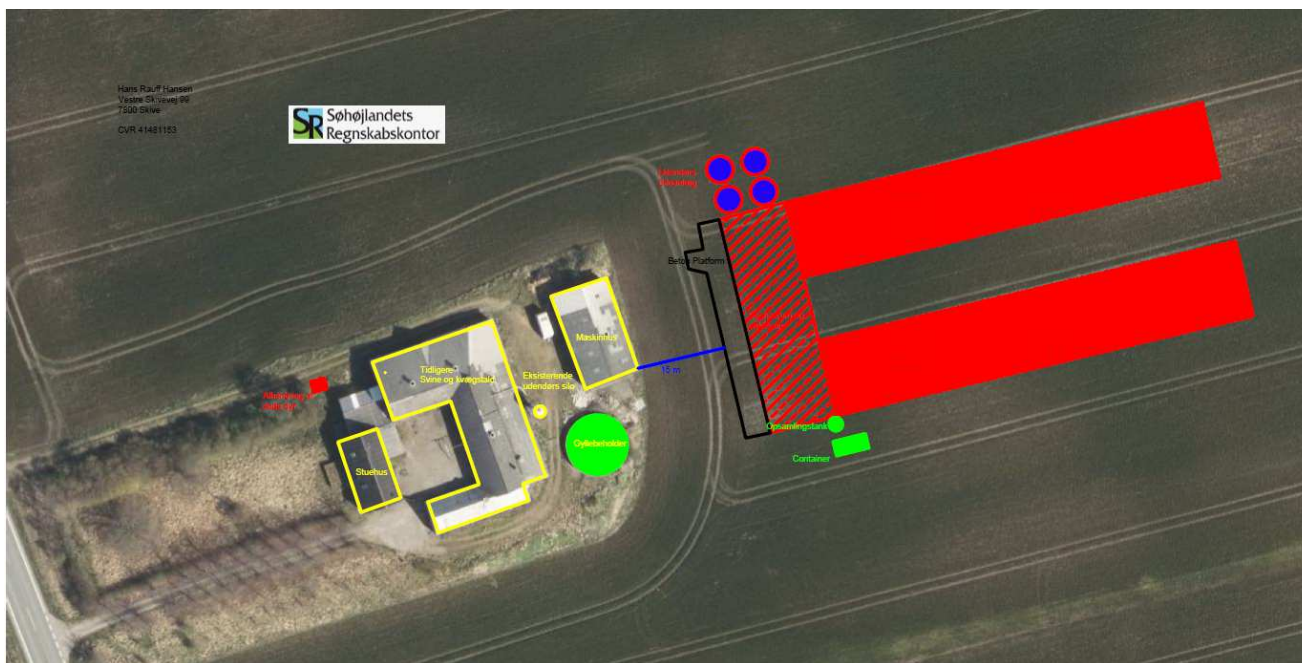
Kort over stalde og placering

Eksisterende anlæg ligger mod vest. Nye stalde skal ligge frit for at give plads til hønsegårdene. Der vil ikke være langt fra de nye stalde til de eksisterende befæstede arealer. Der etableres en plads, som anvendes til gødningstransport samt transport af foder, høns og æg. Adgang ud til offentlig vej sker ad eksisterende tilkørselsveje.

I figur 2 situationsplan ses en oversigt over eksisterende bygningsæt og nye bygninger. Servicerum etableres i den vestlige ende af de to nye stalde. Servicerummet sammen bygges således, at der bliver fælles adgang, samt pakke og kølerum.

Der etableres udgang til udeareal via veranda langs ydersiden af hver stald. Udearealet udgør min. 21,6 ha, og vil blive beplantet. Der skal være 4 m² pr høne, se figur 3. Hver stald bliver ca. 89 m lang og 16 m bred. Verandaen bliver min ca. 4 m bred og kommer derfor til at udgøre ca. 358,8 m² i gulvarealet.

Figur 2 Situationsplan (rødt: stalde og servicenum, blå: fodersiloer, grønt: gyllebeholder, container opsamlingsbeholder, plads til døde dyr, sort: betonplatform, gult: eksisterende anlæg

De nye stalde lægger beslag på 50 x 90 m plus servicebygninger og foderopbevaring.

Desuden opføres der:

- 4 foder siloer a 36 m³.
- En samletank til vaskevand/spildevand 10 m².
- En trekammer tank med nedsivningsanlæg til toilet i servicebygning.

Tabel 2 Oversigt over den ansøgte produktion

	Produktionsareal	Gulvareal, m ²	Etageareal, m ²	Servicebygning, m ²	Bygning i alt, m ²	Årshøner
Stald 1, etageanlæg med fast gulv og hyppig udmugning, frilandsæg	3.169 m ²	1794 m ² ,	1.375 m ²	440 m ²	2.593	26.810
Stald 2, etageanlæg med fast gulv og hyppig udmugning, frilandsæg	3.169 m ²	1794 m ²	1.375 m ²	40 m ²	2.193	26.810
	6.338 m ²				4.786	53.619

BAT - staldindretning

Der er ved aktivt valg af etagesystem med gødningsbånd og hyppig udmugning sikret, at staldindretningen lever op til BAT.

Luftvaskere.

Der findes BAT blade ang. luftvaskere. Disse er afprøvede og testede i svinestalde.

Der er afprøvet en prototype luftrenser til fjerkræproduktion:

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/info-byggeriogteknik-gratis/0065_mhj_pdf_stub.htm.

Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllingestald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage). Denne renser er ikke sat i produktion, da afprøvningen viste en række problemstillinger, der skal løses, før den evt. bliver sat i produktion. Dette gør, at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende.

På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, da det ikke kan anbefales, at opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret driftsstabilitet og driftsøkonomi.

Biologisk luftrensning.

Der er ingen BAT blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med holddrift, hvor stalden står tom i en længere periode.

BAT ved luftrensning er fravalgt på grund af økonomi og de tekniske udfordringer som stadig gør sig gældende for luftrensning af luft i fjerkræstalde.

Hegning af hønsegård

Yderhegn, rovdysikret 180 cm høj

Yderhegn placeres på indersiden af matrikel. Der etableres beplantning i hønsegård så den overholder lovkrav. Langs yderhegn på indersiden etableres et bælte på ca. 5 m uden træer og buske for at lette inspektion og vedligehold af hegn.

Der skal være 4 m² pr høne, det svarer til 21,6 ha. Arealet strækker sig omkring staldanlæg.

Hønsene bevæger sig gerne ud i udearealet, forudsat der er tilstrækkelig beskyttelse mod naturlige fjender. Der ønskes etableret lav beplantning med græsgangarealer, der anlægges således, at hønerne tilskyndes til at benytte hele arealet. Beplantning vil etableres som striber bort fra stalden med langstrakte områder med græs imellem. Hen imod staldanlægget bliver beplantningen højere.

Hønen er frygtssomme overfor rovfugle, de vil derfor undgå åbne arealer og gerne bevæge sig langs lav bevoksning. Lave træer og buske gør derfor arealet tiltrækkende for hønsene. Det er ønsket, at bruge samme type lav bevoksning, som findes naturligt i området. Hønerne har brug for skjul, ly og skygge i form af lave træer og buske for at føle sig trygge i udearealet.

Beplantningen i hønsegården etableres således, at den trækker dyrene længst mulig ud i arealet, så der bliver en jævn belastning af arealet. Her vil det være gavnligt med græsbevoksede gange, som fører fra hønsehuset og helt ud i de fjerneste ender af hønsegårdene

Det er godt med en varieret bevoksning på arealet, så der er ly og læ fra forskellige arter af buske og træer på forskellige tidspunkter af året.

Hønsegården kan forsynes med forskellige former for skræmme mekanismer for at holde vilde dyr på afstand.

Figur 3 Stalde og hønsegårde på Vestre Skivevej 99.

Det er muligt at opdele stalde og udearealer efter forskellige flokstørrelser.

Beskrivelse af produktionen

Der etableres et etageanlæg til alternativ konsumægproduktion, hvor hønerne har daglig adgang til udearealer. Et staldsystem med etager er indrettet med fokus på inventardelen i det valgte system, se figur 4. Samtidig tages der hensyn til, at hønernes behov og pladskrav til udvisning af normal adfærd skal være opfyldt. Stalden har typisk et helt plant gulv, og inventaret er placeret på langs i stalden med en til flere rækker af inventar afhængig af bredden og højden på stalden.

Figur 4 etageanlæg til æglæggende høner

Det ansøgte staldanlæg består af to separate stalde, hvor der er etableret en veranda på den ene side af hver stald.

Billedet til højre (figur 5) viser en veranda med fast gulv og strøelse til aktivering af æglæggende høner. I dette tilfælde er verandaen forsynet med Windbreakernet på siden i hele staldens længde. Adgang til veranda sker gennem udgangshuller efter regler for adgang mellem inder og yderstald.

En veranda giver et åbent areal med strøelse som hønerne kan udfolde sig på, hvilket øger velfærden. Når der bliver åbnet til udearealet danner verandaen et beskyttende område, så hønerne ikke skal direkte ud i skarpt

Figur 5 Tværsnit af stald til ægproduktion med påbygget veranda.

sollys eller regn. Det er også en aflastning af strøelsen i inderstalden, når hønerne trækker fugt og skidt med ind fra hønsegården

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Hyppig udmugning af gødningsbånd til æglæggende høner er midlertidig optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reduktion af ammoniakemissionen på 30 - 36 %, afhængig af udmugningshyppigheden.

I Husdyrgodkendelse.dk er der indsat en reduktion af ammoniakemissionen på 36%, hvilket svarer til 3 ugentlige udmugninger, som der stilles vilkår til.

Det er Viborg kommunes vurdering, at den indsendte redegørelse for hønernes adfærd på udearealerne giver et fyldestgørende svar på mange af de spørgsmål, der er indkommet fra naboerne. Der er foretaget en projektilpasning således, at foldarealet på havesiden op til naboejendommen, Vestre Skivevej 101, er udtaget af projektet. Udover afstandskravet til byzone, jf. Husdyrbekendtgørelsens § 7, er hegning af folde ikke et forhold der indgår i en miljøgodkendelse. Den samlede vurdering er, at den ansøgte produktion ikke vil være til væsentlig gene for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for den animalske produktion:

- 5) Produktionsarealet på $2 \times 3.169 \text{ m}^2$ tillades drevet med dyretypen æglæggende høner
- 6) Stald 1 & stald 2 skal indrettes med gødningsbånd.
- 7) Gødningsbåndene skal tømmes mindst gange 3 ugentligt med et interval på ca. 2 dage.
- 8) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 9) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt)
 - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 10) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
- 11) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.4 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes frekvensstyret ventilation, som hindrer overventilering. Øget modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans ved holdskifte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at ejendommen med det valgte system, samt løbende rengøring og vedligeholdelse lever op til kravet om BAT.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at ventilationssystemet ikke i sig selv vil give anledning til gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

12) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.

3.5 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes tørfoder i hele produktionen. Al foder leveres i siloer ved staldanlæg. Eget korn lagres i maskinhus, hos samarbejdspartnere eller leveres direkte til foderstof.

Høns friland 43,5 kg foder pr årshøne 2.332 ton årlig

BAT i forhold til foder:

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Husdyrbruget angiver at have BAT jf. følgende punkter.

- Der anvendes fasefodring. Foderfasernes indhold af næringsstoffer er tilpasset hønernes ydelse og alderstrin.
- Der tilsættes fytase til foderet
- I frilandsproduktionen anvendes 3 faser i konsumægproduktionen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der anvendes tørfoder tilsat fytase og fasefodring. Dette sikrer en højere fordøjelighed af fosfor og fasefodringen bevirker, at hønerne tildeles den mængde næringsstoffer, de har behov for i en given periode. Derved minimeres andelen af kvælstof og fosfor i gødningen og efterfølgende en reduceret ammoniakfordampning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for foder.

3.6 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabeller 2 & 3 ses det forventede forbrug af vand og el

Tabel 2 Forventet vandforbrug

Boring/vandværk	Anlægsnr. (DGU-nr.)	Forbrug - nudrift, m ³	Forbrug - ansøgt, m ³	Ændring, %
Drikkevand Sjørup Vandværk	-	170	4.150	25 gange mere
Vask		0	300	

Tabel 3 Forventet elforbrug

Ressource	Forbrug - nudrift	Forbrug - ansøgt	Ændring, %
Elforbrug, kWh	- 1.000	- 90.000	+ 90 gange

BAT i forhold til energi- og vandforbrug

Energi

Fravalg af varmegenindvinding:

Der er ikke nogle fornuftige steder at bruge varmen fra produktionen.

El

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget, der kan regulere i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Belysning

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

I staldene anvendes lysdæmpere (højfrekvente) med et lavt effekttab.

Tilvalg af BREF

Timerindstilling: Belysningen reguleres i forhold til høns adfærd og alders- / udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

Vandforbrug

Vask- og drikkevand

Drikkenipler er forsynet med spildkopper for at minimere drikkevand

Kontrol

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre alt det følgende:

- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus eller batch.
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er BAT således anvendelse af højtryksrensere, eftersyn og rengøring af ventilatorer i stalde, samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

For at leve op til kravene om BAT skal der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles derfor vilkår om løbende registrering af resourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Viborg Kommune vurderer, at driften med det stillede vilkår lever op til kravet om BAT i henhold til vand- og energiforbrug beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra juli 2017.

Viborg Kommune vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med bedriftens indretning er taget hensyn til muligheden for begrænsning af energi- og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

13) Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

3.7 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Efter hvert hold æglæggere rengøres og desinficeres staldene. I konsumægs staldene vaskes ikke konsekvent med vand, Hvis der vaskes med vand efter et hold høner, anslås forbruget til 300 m³. Dagligt vaskes støvler, håndvask, pakkerum og forrum og forbruget anslås til ca. 10-20 m³ årligt. Vaskevand fra stalde og servicenum ledes til opsamletank som tømmes i gyllebeholder efter behov.

Samlet vurderes, at den årlige spildevandsmængde kan komme op på ca. 350 m³.

Tagvand fra alle produktionsanlæg og befæstede arealer ledes til nedsivning på jorden. Der er tagrender på staldbygninger, nedløb føres ned til jordhøjde og ud fra stald.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarelig vis. Udbringning og opbevaring af vaskevand (restvand) skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Det skal bemærkes, at Viborg Kommune via anden miljølovgivning skal meddele tilladelse til nedsivning af spildevand og regnvand.

3.8 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparerpære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, tomme medicinglas, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale). Pap og papir sorteres og afleveres løbende. Farligt affald opbevares i maskinhus ved værksted, normalt i beholdere som tømmes efter behov. Jern og metal opbevares i maskinhus ved værksted, tomme oliedunke bruges til forskellig form for lagring og bortskaffes med indhold til containerplads.

Rester af maling opbevares i kemikalierum og bruges ofte til reparationsarbejde, gamle ubrugelige rester afleveres på containerplads. Der kommer sjældent kanyler på ejendommen. Medicinrester og brugte vaccineglas, samles sammen og afleveres efter hvert hold høner til kommunal genbrugsplads, farligt affald.

Plast og paller samles sammen og afleveres efter behov. Deponeringseget affald sorteres og køres på kommunal genbrugsplads.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Kommunen vurderer med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

14) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*

15) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for at affald bortskaffes forsvarligt.*

16) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal opbevares i egnede beholdere med tætslutende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grund vand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med opkant eller lignende så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.*

18) *Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

3.9 DRIFTSFORSTYRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De største trusler mod produktionen er:

- Strømsvigt om natten, hvor staldanlægget er lukket og hønerne inden døre. Der vil blive etableret alarmanlæg og nødventilation som vil åbne luger i tilfælde af ventilationssvigt.
- Mangel på drikkevand, der vil være alarm for fald i vandtryk.

- Biosecurity er vigtig for at beskytte dyrene mod smitte udefra. Der er kun adgang til stalden gennem sluse med vask og tøjskifte i servicorum. Der påsættes skilte som forbyder adgang til hønsegård ved at forcere hegning.

Der fodres med tørfoder og der er ikke flydende husdyrgødning på ejendommen udover vaskevand og procesvand. Den eksisterende gyllebeholder kan bruges til opbevaring af flydende husdyrgødning. I ansøgt drift anvendes beholderen til vaskevand og procesvand.

Stald, teknik og husdyr tilses som minimum 2 gange daglig. Der er alarmanlæg for de vigtigste parametre i produktionen med online forbindelse til den driftsansvarlige.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktpersoner i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalie- og oliespild, driftsmateriel, husdyrgødning, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

19) Der skal foreligge en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Kortbilag over bedriften.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.
- Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

3.10 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg og de enkelte anlægs kapacitet fremgår af tabel 6, og husdyrproduktions tilførsel (beregnet efter normtal) til anlæggene er opgjort i tabel 4. Normtal fremgår af tabel 5.

Tabel 4. Husdyrgødning produceret, Vestre Skivevej 99, 8600 Viborg (beregnet efter normtal 2017)

Tilførsel	Ton	Opbevaringskapacitet, mdr.
Årshøner, Fast gødning fra frilandshøns til afsætning	Fast gødning: 1.094 t/år Dybstrøelse: 135 t/år	20 ton i container - > 12 Lagres i stald
Hønsegård	Afsætning ude: 249 t/år	

Tabel 5 Fordelingen af husdyrgødning ved frilandshøner i etagesystem.

Normtal 2017					
				Afsat	Fordeling ude/inde
		Friland, fler etage		Inde	
Dybstrøelse	0,26	T/100 årshøner		10,97%	83,16%
Fast gødning	2,11	T/100 årshøner		89,03%	
Udeareal	0,48	T/100 årshøner		0,00%	16,84%
				100,00%	100,00%
	2,85				

Tabel 6. Opbevaringsanlæg, Vestre Skivevej 99, 8600 Viborg

Anlæg	Byggeår	m ² /m ³	Afløb til	Seneste 10 års beholderkontrol ¹⁵	Overdækning
Eksisterende gyllebeholder	2000	326 m ³	Ingen	Skal godkendes	Åben
Samlebeholder	2018	10 m ³	Gyllebeholder	Samling af afløb i stald og forrum	Lukket beholder
Container 1	2018	4*2 og 1,8 m høj	Ingen	Husdyrgødning	Udendørs lukket
Nedsivningsanlæg	2018	15 m * 2	I mark	Toilet i servicebygning	

Fast lager på Vestre Skivevej begrænses til en container, der anvendes til lagring ved tilførsel af fastgødning og delvis udmugning af dybstrøelse. Fast gødning eksporteres og/eller afsættes til biogas i det omfang den ikke anvendes på egne arealer. Dybstrøelse kan køres i markstak.

BAT - husdyrgødning

BAT er flydende husdyrgødningslager med fast overdækning. Her er tale om fast gødning og dybstrøelse som for begge vedkommende opbevares i kortere eller længere tid i staldanlægget. Herefter tilføres gødningen det lukkede lager i form af container der køres direkte til aftager eller på harmoniareal.

Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning

Fast gødning/dybstrøelse

Husdyrgødningsbekendtgørelsen følges og fast møg og dybstrøelse nedmuldes indenfor 6 timer. Ammoniaktabet varierer mellem 7 – 12 % afhængig af årstiden.

I forbindelse med nabohøringen blev udtrykt bekymring mht. afstrømning af afsat gødning på udearealerne. Ansøger har indsendt flg. redegørelse:

Belægningen i hønsegården er lovgivningsmæssig fastsat til 4 m² pr høne. Det sikrer tilstrækkelig vegetation og begrænser arealernes tilførsel af næringsstoffer. Beplantningen beskytter mod afstrømning. Den lave belægning giver ingen lugtgener, høns gøder tilfældigt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, håndteringen af husdyrgødningen er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Samtidig vurderes det, at den planlagte beplantning i hønsegården vil hindre en evt. risiko for afstrømning fra arealerne. Det bemærkes, at med en afsætning, på foldene, af 249 t hønsegødning/år på 21,6 ha, giver en årlig tilførsel af 11,5 ton gødning/ha. Dette svarer til, at der tilføres ca. 90 kg N/ha. Kvælstofnormen for græs er væsentlig højere, og derfor er det Viborg kommunes vurdering, at beplantningen på udearealerne vil optage den afsatte gødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

4.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak i den ansøgte produktion udgør 3.824 kg NH₃/år. Det vejledende BAT-krav er beregnet til 6.176 kg NH₃/år. Hermed er BAT kravet opfyldt, se tabel 7.

Tabel 7. Samlet BAT beregning*

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6084	92	6176
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3732	92	3824
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2352
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

*Det bemærkes, at Husdyrgodkendelse anvender et forkeret BAT niveau. Derfor er BAT niveau 2 sat til 0,96 kg N/m², som angivet i tabel 4, gældende for IE landbrug. Bekendtgørelse 1380 af 30/11 2017.

BAT: 0,96 kg N/m² x 6.338 m² = 6084 kg NH₄-N/år

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde, med god afstand til ammoniakfølsomme naturtyper. I området er der mange mindre vandhuller, der som udgangspunkt ikke betragtes som ammoniakfølsomme, med mindre der er tale om de sjældne lobeliesøer, hvilket ikke er tilfældet her.

De ammoniakfølsomme naturtyper opdeles i 3 kategorier, der er beskrevet i nedenstående.

Kategori 1-natur. Naturområder beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen.

Kategori 2-natur. Naturområder beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som ligeledes er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturtyper. Den tilladte maksimale

totaldeposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden (antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation).

Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, være en **totaldeposition** på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, falder den tilladte **totaldeposition** til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, må **totaldepositionen** fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Den maksimale tilladte **totaldeposition** til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens den maksimale **merdeposition** til kategori 3-natur som udgangspunkt er 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen kan i konkrete tilfælde tillade en merdeposition til kategori 3-natur, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men kan ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år. Kommunen skal efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale kvælstof-merdeposition.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er et moseområde vest for ejendommen. Moserne er kategoriseret som kategori 3 naturtyper. Beregninger viser en mer-deposition (som er det sammen som totaldeposition, da der er tale om en ny etablering) 0,6 kg N/ha/år. Depositionskravet er der overholdt med en forholdsmæssig stor margin.

Der er ca. 3,8 km til nærmeste Natura 2000 område som er EF-habitatområde nr. 39, Mønsted og Daubjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal. Alle grænseværdier er overholdt med stor margin.

Der ikke registreret særlige arter (f.eks. Bilag 4 arter, Rødliste arter m.fl.) i nærheden af Vestre Skivevej 99.

I forbindelse med nabohøringen blev udtrykt bekymring om den fredede flagermus ville flyve ind i hegn. Det er Viborg Kommunes vurdering, at flagermusen sagtens kan se og undgå det stationære hegn.

Generelt vurderes det, at etablering af en konsumægproduktion ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger på de omkringliggende naturområder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for ammoniak og natur.

4.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelt vedr. lugt

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelse.dk vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i husdyrgodkendelse.dk beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er ejendommen Vestre Skivevej 101, der ligger ca. 264 meter sydvest for lugtgenecentrum på den nye stald.

Nærmeste samlede bebyggelse er Sjørup, der ligger ca. 1,8 km syd for det nye staldanlæg.

Nærmeste by med byzone er Vridsted beliggende 3,5 km vest for anlægget på Vestre Skivevej 99.

Tabel 7. Lugtberegninger

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Vestre Skivevej 101	0	FMK	112,6	112,6	264,8	Ja	Ja
 Vestre Skivevej 97	0	FMK	112,6	112,6	280,9	Ja	Ja
 Savværksvej 3	0	FMK	200,1	200,1	1859,3	Ja	Ja
 Vrouevej 25	0	FMK	200,1	200,1	2233,3	Ja	Ja
 Ø. Børstingvej 34	0	FMK	200,1	200,1	2075,8	Ja	Ja
 Vridsted By, Vridsted	0	FMK	356	356	3594,1	Ja	Ja

Lugtberegninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt og Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da de ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

20) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

4.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Rotter: Der vil ske aktiv forebyggende rottebekæmpelse. Der bliver opstillet monitoringskasser ved stalde og foderopbevaring. Foderspild vil blive opsamlet, så det ikke tiltrækker rotter. Rotter bekæmpes med gift ved konstateret angreb.

Fluer: Høns spiser fluer, hvorfor forekomst af fluer i staldene vil være minimal. I etageanlæg og på containerpladserne reduceres klækning af fluelarver ved at minimere spild og holde rent. Hyppig udmugning i stalden reducerer mængden af fast gødning i stalden og eliminerer delvist flueproblemet. Dybstrøelsen skrubes igennem af hønsene, som æder laverne.

I forbindelse med nabohearingen blev udtrykt bekymring mht. rotter, rovdyr, rovfugle og fluer. Ansøger har indsendt flg. redegørelse:

Skadedyr

Nyt anlæg med fokus på hygiejne og underlagt HACCP program der omfatter bekæmpelse af skadedyr ved konstateret angreb. Dansk salmonella handlingsplan skal opfyldes, derfor er der 0 tolerance overfor gnavere. Alle fodersiloer er lukkede og fodring sker gennem lukket system, intet foderspild.

I forbindelse med anlæg af hegn ved hønsegård tages hensyn til ræv og andre naturlige rovdyr. Det er et krav, at hegnet skal være rovdyrsikret. Hegnet skal nedgraves eller føres vandret ud på jorden for at forhindre adgang. Der kan monteres skræmme effekter mod fugle.

Gødningshåndtering og fluer

Fluer relaterer sig til gødning, staldsystemet muliggør hyppig fjernelse af fast gødning. I forbindelse med udmugning fjernes den faste gødning fra ejendommen. Hønerne har fri adgang til hele staldarealet, derfor vil der ikke være udvikling af fluelaver i dybstrøelsen. Husdyrgødning i gyllebeholder giver ikke anledning til fluer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Viborg Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse i forbindelse med bl.a. bekæmpelse af rotter er tilfredsstillende og derfor vil skadedyr ikke blive et problem på naboejendommene

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

21) Der skal løbende foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener m.v. En evt. fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra AU Institut for Agroøkologi.

4.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 7. Samlet oversigt over det årlige antal transporter samt transporttyper.

Transporttype	Antal transporter, nudrift	Antal transporter, ansøgt drift	Forskel i antal transporter
Husdyrgødning, gylle	0	30	+ 30
Husdyrgødning, fast	0	60	+ 50
Foder, kraftfoder	0	50	+ 50
Emballage, æg, m.m.	0	121	+ 121
Husdyr til og fra ejendom	0	8-12	+8 - 12
Døde dyr	0	26	+ 26
Dagrenovation	12	52	+ 40
Andet	0	52	+ 52
I alt:	12	403	

Transportveje

Kørsel til ejendommens arealer. Arealerne ligger ved mindre befærdede veje. Der er ikke behov for at krydse større byer.

Transportveje for lastbiler med fjerkræ, æg, døde dyr og foder sker ad Vestre Skivevej til Skive eller til Holstebrovej, og videre til større vejforbindelser, se figur 6.

I forbindelse med nabohøringen blev udtrykt bekymring mht. fra mere tung trafik og trafikale gener på Vestre Skivevej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er nem adgang til offentlig vej, hvilket betyder, at der ikke er andre beboelser i nærområdet, der vil opleve væsentlige gener som følge af transport til ejendommen.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften og med det

stillede vilkår, lever op til BAT og at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for transport.

Det anbefales ligeledes, at landbruget orienterer sig hos særligt berørte naboer omkring mærkedage og lignende således, at især gødningstransporterne kan tilrettelægges herefter.

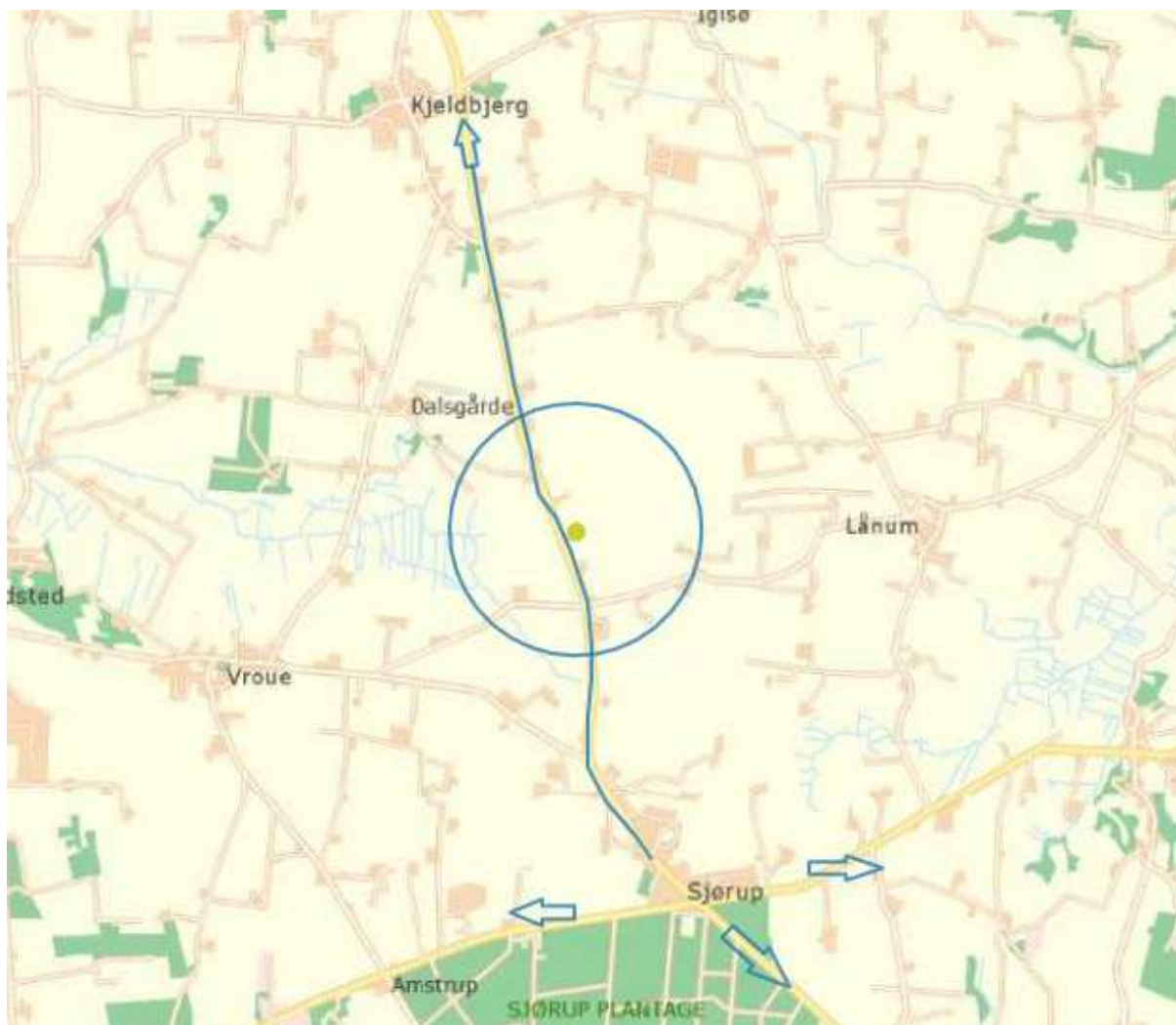
Mht. naboernes bekymring for de trafikale forhold på Vestre Skivevej, så er det ikke forhold der behandles i en miljøgodkendelse efter Husdyrloven. Det skal dog bemærkes, at det drejer sig om godt en transport yderligere pr. dag, på en i forvejen temmelig trafikkeret hovedvej. Politiet er myndighed på området, og det er hertil der skal rettes henvendelse ved evt gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

22) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

Figur 6 Transportveje

4.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støjgener kan forekomme ved transport til og fra ejendommen. Der kan også opstå støjgener ved indblæsning af foder i siloer, dette er dog minimalt. Endvidere kan der forekomme støjgener ved drift af ventilationsanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

23) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

24) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højest 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

4.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan være støvgener fra ventilationsafkastet fra stalden. Dette er væsentligt minimeret ved brug af delvist åben stald med naturlig ventilation i forbindelse med hønernes adgang til hønsegården. Derved nedsættes hastigheden på afkastluften, og dermed afstanden hvormed evt. støv kan bæres væk med luften. Ligeledes vil foderhåndtering ikke være forbundet med væsentlige støvgener, idet foderopbevaring og udfodring sker via et lukket system.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

25) *Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*

26) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

4.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lys i stalden styrer hønernes adfærd og vil være reguleret i forhold til alder og produktions niveau. Der er ikke vinduer i stalden hvor lys kan genere naboer.

Der vil være udendørs belysning ved porte og ramper som tænder ved sensorer i forbindelse med arbejde udenfor. Dør der anvendes til indgang har sit separate lys, som giver en sikker adgang til stalden. Lyset slukkes efter kort tid.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår:

4.8 MILJØLEDELSE

Uddrag af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

§ 42. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Stk. 4. Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

§ 42 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal efterleves. Ansøger har indsendt et udkast til miljøledelsessystem, der er vedhæftet som bilag 2.

4.9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapporten skal belyse de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten skal beskrive hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten kan Viborg Kommune stille vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås.

Miljøkonsekvensrapporten er gennemgået, den er vedhæftet som bilag 1. Den indeholder beskrivelser og vurderinger i henhold til ovenstående punkter. Der er derfor stillet vilkår til husdyrbruget i denne miljøgodkendelse.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter husdyrloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management:

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selv om det er svært direkte at kvantificere miljøfordele, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse bidrager til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv produktion. I henhold til BREF-dokumentet er det BAT:

- at identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for driftspersonale,
- at føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne,
- at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser,
- at iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene,
- at planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- at planlægge gødsning af markerne korrekt.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Udarbejde og ajourføre beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med brand, spild af husdyrgødning, m.m.
- Gennemføre tilsyn og løbende service og vedligeholdelse af anlæggene efter behov
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet en GMP-plan (God Management Plan) for produktionen af konsumæg. En GMP-plan er et frivilligt branchetiltag administreret af Det Danske Fjerkræråd. Der bl.a. består af registrering af antal dyr, udrugningstidspunkt og ægproduktion.

BAT management indføres i produktionen og der følges op på ændringer i forhold til aftagers HACCP program

Derudover er BAT beskrevet under de enkelte afsnit

BAT - staldindretning

Er beskrevet under afsnit 3.3

BAT - foder

Er beskrevet under afsnit 3.5

BAT - forbrug af vand og energi

Er beskrevet under afsnit 3.6.

BAT - opbevaring af husdyrgødning og bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

Er beskrevet under afsnit 3.10.

BAT - Ammoniak og natur

Er beskrevet under afsnit 4.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår. Der stilles derfor ingen yderligere vilkår til BAT.

6 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

6.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativ

Produktionen kommer ikke i gang, men udviklingen forsætter uændret. I løbet af kort til vil ægpakkerierne søge andre større og rationelle producenter til leverance af konsumæg. Der er opnået en aftale med et autoriseret ægpakkeri omkring leverance af æg fra frilandshøner. Derfor skal det udnyttes.

Alternativt kan der satses på anden animalsk produktion. Det kunne være en muligt at få lov til at producere slagtesvin. Udsigterne i svinebranches gør at der skal investeres i rigtig store anlæg for at være fremtidssikret. Derfor er det valgt fra. Desuden har ansøger stor erfaring med konsumægproduktion og vil gerne udvikle sine bedrifter i den retning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den miljøpåvirkning der kommer som følge af etableringen på Vestre Skivevej 99 ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

Det er Viborg Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af markdrift på Vestre Skivevej 99, samfundsmæssigt vil betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.). Som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

7 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil stalden blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Viborg Kommune.

Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der gøres opmærksom på, at ved ophør af et IE- husdyrbrug skal § 45 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen efterleves, hvilket bl.a. indebærer, at kommunen skal underrettes senest 4 uger efter driftsophør, eller hvis kapaciteten nedsættes permanent til under de gældende stipladsgrænser for et IE-brug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

27) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, anlæg for opbevaring af foder, olietanke mv. tømmes og rengøres.

8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Daglig føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug, kølerumstemperatur. I logbog noteret uregelmæssigheder i forhold til driften; ex strømsvigt, kølerumssvigt mm.

Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.

Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at hvis alle relevante registreringer vedr. dyrehold, affald, uheld osv. opbevares på bedriften i mindste 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller lign. vil fremsendelse af dokumentation til Viborg Kommune kun i helt særlige tilfælde være nødvendig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

28) Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, som indeholder nedenstående punkter. Driftsjournalen skal gemmes i en 5-årig periode.

- Kvitteringer for bortskaffet affald fra husdyrbruget.
- Kvitteringer af døde høner til destruktionsanstalt.

9 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget svineproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - Nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

10 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

10.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til husdyrloven have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Husdyrbrugloven § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugloven 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Husdyrbrugloven altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

10.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 22. maj 2018. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 19. juni 2018.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

10.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

Silkeborg januar 2018

Miljøkonsekvensrapport
Vestre Skivevej 99, 7800 Skive – skema 202429

 **Søhøjlandets
Regnskabskontor**

Nørreskov Bakke 28
8600 Silkeborg

Tlf. 8682 1666
Fax. 8798 1666

Regnskabskontoret@SHLRK.dk
www.SHLRK.dk

For husdyrbrug efter ansøgning om
godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a og 16 b

Silkeborg, d. 15. marts 2018

1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om

- a) det ansøgte placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
- b) det ansøgte forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
- c) det ansøgte særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
- d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

På denne baggrund og med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger m.v. fra offentligheden og berørte myndigheder efter proceduren i ~~husdyrbruglovens~~ § 55, stk. 2, udtaler kommunalbestyrelsen sig om oplysningernes nærmere omfang, hvis ansøger anmoder herom.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfattet af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering, som også omfatter krav til kommunalbestyrelsens høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i denne bekendtgørelse samt ~~husdyrbruglovens~~ kapitel 6.

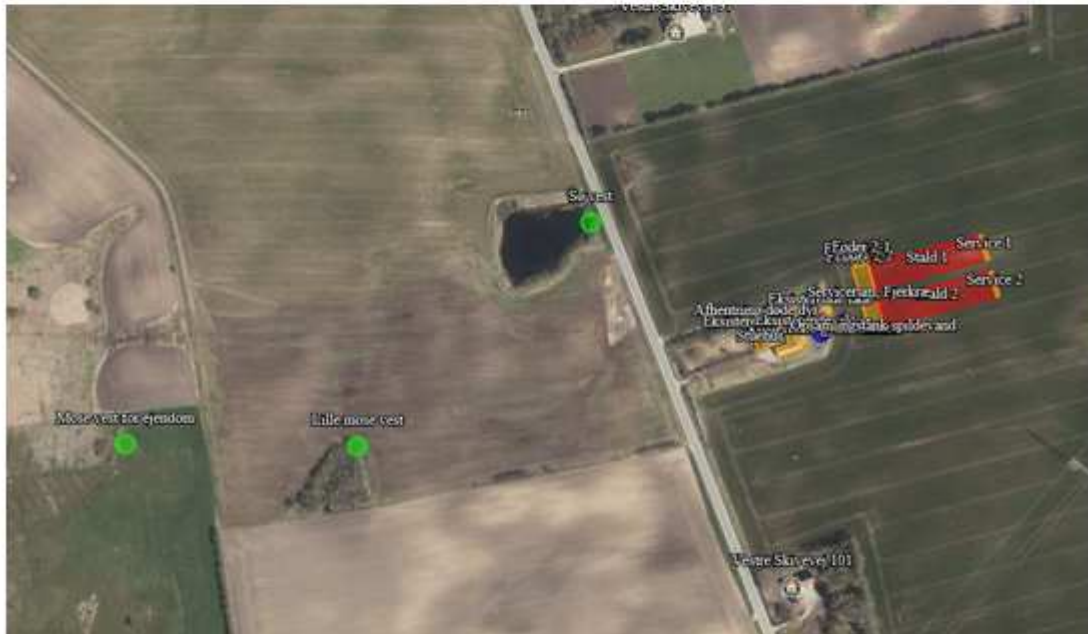
For det ansøgte anlæg gælder:

- 1a). Der ansøges om etablering af en ~~konsumægsproduktion~~ på friland i nye stalde med etageanlæg. For frilands produktion skal der være adgang til 4 m² hønsegård pr høne og maks. 9

høner pr m² nytteareal i stalden. Denne stald er forsynet med en veranda som værn og overgang til udeareal. Veranda har fast gulv som forsynet med strøelse, her kan der tildeles grovfoder. Fast gødning fjernes 3 gange ugentlig og lagres i lukket container før det eksporteres til biogas.

Staldanlægget placeres frit for at kunne honorere kravene til hønsegårde. Der skal etableres 21,6 ha med beplantning.

1b) Det er ingen husdyr på lokaliteten i forvejen, det betyder at der ikke er en Kumulativ effekt men kun en effekt af ansøgte dyrehold. Anlægning af en økologisk produktion vil påvirke omgivelserne og effekterne er beregnet i HUSDYRGODKENDELSE.

Udvalgte naturpunkter

Kat 1 + 2 bliver ikke belastet yderligere i forbindelse med etablering af produktionen.

Kat 3 sø som ligger vest i en afstand på kun 218 m fra anlæg belastes med 0,9 kg N/ha/år. Det er lavere end 1,0 kg N/ha/år i merdeposition som er afskæringskriteriet for §3 natur.

Området ved naturpunktet er sat til vand, da det er en mindre sø, hvor der i øjeblikket er små træer omkring punktet.

Ruheden i oplandet er sat til skov for at illustrere beplantningen i hønsegården som er det eneste der adskiller anlæg og den pågældende §3 sø.

Nørreskov Bakke 28

8600 Silkeborg

Tlf. 8682 1666

Fax. 8798 1666

Miljøledelse for husdyrbrug

Regnskabskontoret@SHLRK.dk

Ejendom: Vestre Skivevej 99, 7800 Skive
Husdyr: Æglæggende høner, etageanlæg
Økologisk drift: Nej

Formål:

Udpege og synliggøre punkter hvor energibesparelse og forbedringer på miljøområdet, bedst muligt kan gennemføres på bedriftsniveau. Vurdere energi og ressource forbrug i forhold til det aktuelle husdyrhold, samt en afvejning af anlæggets vedligeholdelses standard. Miljøledelse skal være et værktøj til at synliggøre udgifterne og træffe valg mht. investeringer i driftsinventar og ny teknik.

Målsætning:

Fastholde og om muligt forbedre udnyttelsen af ressourcer og energiforbrug, i forhold til produktionen.

For ejendommen er følgende parametre relevante

- Elforbrug
 - Lys
 - Produktion
 - Servicerum og installationer
- Vandforbrug
 - Drikkevand
 - Vask, daglig og vask af anlæg
- Fodring og management
 - Færdigfoder

- Grovfoder
- Risikostyrning
 - Håndtering af husdyrgødning
 - Hjælpemidler, rengøringsmidler

Elforbruget føres i skema og udviklingen følges. Udskiftning af komponenter vurderes i forhold til funktion, forbrug og pris. Hvor det er muligt registreres via bimålere. Vedligeholdelses plan gennemgås ved holdskifte.

Ansvarlig: Hans Rauff Hansen

Hyppighed: En gang årlig

Vandforbrug registreres daglig i skema.

Ansvarlig: Hans Rauff Hansen

Hyppighed: En gang ugentlig

Fodring, der er udarbejdet en plan for anvendelse af forskellige faser afhængig af hønerne foderoptag, alder og produktion. Der foretages de nødvendige justeringer af fodringstrategi. Grovfoder tildeles også efter foderplan. Lager og sikring af lager foretages ugentlig.

Ansvarlig: Hans Rauff Hansen

Hyppighed: En gang ugentlig

Risikostyrning foretages løbende. Håndtering af husdyrgødning under transport af container hviler på transportør. Det sikres at pladsen ved gødningselevator er tilgængelig. Vedligehold af gødningstransport og gødningselevator foretages ved holdskifte.

Rengøringsmidler til produktionen er kun tilgængelig i forbindelse med brug ved holdskifte. Til daglig rengøring af pakkerum og ugentlig rengøring af kølerum anvendes godkendt middel. Personlige rengøringsmidler er godkendte og bruges ved ind og udgang fra stald.

Ansvarlig: Personale og Hans Rauff Hansen.

Hyppighed: En gang daglig/ugentlig